

Kazatel: Josef Hurta

Písňe: 575,1-2; 570, 679, 569, 578,1-2v., 416

Čtení: Sk 2, 1 – 13

Kázání: Sk 6, 1 – 4

V té době, kdy učedníků stále přibývalo, začali si ti z nich, kteří vyrostli mezi Řeky, stěžovat na bratry z židovského prostředí, že se jejich vdovám nedává každodenně spravedlivý díl. A tak apoštolové svolali všechny učedníky a řekli: "Bohu se nebude líbit, jestliže my přestaneme kázat Boží slovo a budeme sloužit při stolech. Bratři, vyberte si proto mezi sebou sedm mužů, o nichž se ví, že jsou plni Ducha a moudrosti, a pověříme je touto službou. My pak budeme i nadále věnovat všechn svůj čas modlitbě a kázání slova."

Třetí největší křesťanské svátky v roce oslavují třetí osobu Boží Trojice. Proč osobu? Protože Bůh není neosobní, nýbrž jedná s člověkem na osobní rovině. Proto ani pod pojmem Duch svatý nechápeme nějaké beztvaré fluidum nebo neosobní energii, atmosféru, náladu, masovou euforii či davovou psychózu. V osobě Ducha svatého jde o zcela osobní jednání téhož Boha, kterého známe z Bible jako Stvořitele světa, Boha vteleného v Ježíši Kristu.

Tento věroučný úvod je potřebný pro pochopení, co pro křesťana znamená být plný Ducha svatého. V dnešním textu totiž čteme o lidech, kteří byli plni Ducha svatého. Nejde tu o vyjádření, že to byli lidé pouze nadšení, horliví či plní entuziasmu. Jde o to, že měli osobní niterné spojení s Bohem. Tedy, že to byli lidé věřící, lidé mající živý vztah k Ježíši Kristu. A že je to Bůh, kdo je v životě motivuje, inspiruje a ponouká.

V Novém zákoně však najdeme i lidi, kteří jsou sice velmi horliví a zapálení, ale Ducha Božího nemají. Třeba takový apoštol Pavel před svým obrácením. Byl nábožensky velmi horlivý, ale jeho jednání ovládala nenávist ke křesťanům, a tudíž Ducha Kristova neměl. Horlivost a plnost Ducha svatého jsou dvě rozdílné věci, které se sice vzájemně nevylučují, ale jedna druhou ani nedokazuje.

V tom dnešním textu se apoštolové rozhodli vybrat sedm mužů, kteří by byli plni Ducha svatého, tedy měli by živý vztah ke Kristu a věděli, o co v křesťanské víře jde. A k čemu byli tito muži vybráni? Překvapivě k tomu, aby sloužili při stolech. My jsme zvyklí, že služby při stolech se častěji ujímají ženy. Považujeme je za takové přirozeně nadané hospodyňky, kuchařky, uklízečky a pečovatelky. Je překvapivé, že v prvotní církvi jsou pro tuto službu vybráni muži, zatímco ženy vdovy jsou tu obsluhovány jako dámy.

Zmíněná služba při stolech v prvotní církvi zahrnovala i tzv. hody lásky, jejichž součástí byla večeře Páně. Liturgie společných bohoslužeb tedy zahrnovala i diakonickou službu vysluhování, tedy roznášení pokrmů a nápojů mezi účastníky. Touto službou byli pověřeni tzv. diakoni, v originále *diakonos*, což znamená služebník nebo také číšník. Zatímco apoštolové si ponechali pouze službu vyučování a modliteb. Doslova řekli: „Bohu se nebude líbit, jestliže my přestaneme kázat Boží slovo a budeme sloužit při stolech. Bratři, vyberte si proto mezi sebou sedm mužů, o nichž se ví, že jsou plni Ducha a moudrosti, a pověříme je touto službou. My pak budeme i nadále věnovat všechn svůj čas modlitbě a kázání slova.“

Je tu tedy řeč o jakési dělbě práce. Jenže my jsme si za ta léta v církvi už tak nějak zvykli, že faráři všechn svůj čas modlitbě a kázání slova nevěnují. Věnují se i spoustě dalších věcí. Dokonce máme za to, že se to tak Bohu líbí, když farář věnuje svůj čas ve sboru pokud možno všemu a všem. Což ale zcela odporuje praxi apoštolské církve a brání rozvoji sborů. Zřejmě i apoštolové se zpočátku snažili dělat všechno. Ale vedlo to jen k roztržkám, hádkám a nespravedlnostem. Lidé si začali stěžovat, že apoštolové nestíhají, že se kvůli tomu lidem nedostává patřičné péče, a že kvůli jednom jsou zanedbáváni druzí. Vznikl tak spor o nevyváženost v poskytování křesťanské služby.

Byl tu i jistý kulturní rozdíl. Židé z řeckého prostředí uvažovali spíše moderně, upřednostňovali současnou většinovou kulturu, zatímco židovští křesťané byli silně vrostlí do tradiční židovské zbožnosti. Byla tu tedy i jistá rivalita. Bylo jen otázkou času, kdy si někteří začnou stěžovat, že se jednom věnuje ve sboru větší pozornost než druhým.

Vedení prvotní církve situaci řešilo tak, že rozšířili počet služebníků. A také definovali jasné kompetence. V prvním listu Korintským se dočteme o potřebě diferencovat služby tedy rozlišovat různost služeb a služebníků ve sboru. Apoštol Pavel píše o tom, že v církvi ustanovil Bůh jedny za apoštoly, druhé za proroky, třetí za učitele; pak tu jsou mocné činy, pak dary uzdravování, služba potřebným, řízení církve, rozličnost jazyků... atd. A klade také řečnickou otázku: „Jsou snad všichni apoštoly? Jsou všichni proroky? Jsou všichni učitelé? Mají všichni moc činit divy? Mají všichni dar uzdravovat? Mají všichni schopnost mluvit ve vytržení rozličnými jazyky? Dovedou je všichni vykládat?“ Ne. Každý dovede jen něco z toho. I každý služebník v církvi včetně farářů umí jen něco.

Krásně tuto skutečnost vyjadřuje obraz seslání Ducha svatého o Letnicích. Je to obraz rozdělení jazyků. Je tam napsáno, že se jim ukázaly jakoby ohnivé jazyky, které se rozdělily a na každém z nich spočinul jeden. To znamená, že na každém z apoštolů spočinul jiný ohnivý jazyk a oni začali mluvit rozličnými jazyky. Jednomu rozuměli Parthové, druhému Médové a Elamité a dalšímu zase jiné skupiny a národnosti atd. Rozličnost jazyků při seslání Ducha svatého je jako rozličnost jednotlivých obdarování a schopností křesťanů vydávat svědectví o Bohu. Všechno přitom působí jeden a tentýž Duch, přestože jeho projevy mohou být tak rozmanité jako je národů na světě.

Duch svatý věje kam chce a jak chce. Duch svatý je Bůh, který s člověkem něco dělá. Sám není vidět, ale je vidět jeho působení, jeho účinky na člověka: Jednomu je skrze Ducha dáno slovo moudrosti, druhému schopnost vyučovat, jiného pošle navštěvovat nemocné, dalšího pohne k finanční podpoře dobrého díla, někoho povolá ke službě u stolu Páně, a jiného přiměje třeba ke studiu teologie. Duch svatý prostě vede církve ke službě. Služba církve, a to si zapamatujme, není primárně službou členům církve, ale službou členů církve. Pokud se této zásady budeme držet a necháme se Božím Duchem povolávat ke službě, pak bude církve duchovně růst.

Modlitba: *Bože, dej svým služebníkům, aby s odvahou a odhodlaně mluvili tvé slovo. Vztahuj svou ruku k uzdravování a dej, ať se ve jménu tvého svatého služebníka Ježíše dějí mezi námi divy a znamení! Vždyť ty jsi stvořil nebe i zemi, moře i všechno, co je v nich. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane, dnešní neděle nám připomíná, že můžeme žít z tvého Ducha. Dej ať dokážeme spoľehnout na tvou sílu a moc, která nám nabízí možnost překonávat naše lidské nedostatky. Buď s námi svým Duchem jako osvěžující vzduch, abychom se mohli nově nadechnout po zkušenostech, které v nás přidusily život. Prosíme tě, buď s námi svým Duchem jako inspirátor, abychom nacházeli cesty pro nové služby potřebným. Prosíme tě, buď s námi svým Duchem jako učitel, abychom dokázali prožívat každý den jako čirý div. Prosíme tě, buď s námi svým Duchem jako průvodce, abychom byli spojeni v jedno společenství Kristovo navzdory neporozuměním a rozdílům. Prosíme tě, buď s námi svým Duchem jako nová šance, která navrátí našim vztahům lásku a radost. Prosíme tě, buď s námi svým Duchem jako moc, která nám dá novou sílu k vyřízení radostné zprávy o tvé milosti. Prosíme tě, buď s námi svým Duchem jako lékař, který nám pomůže projít všemi nemocemi, pokušeními a smutky. Prosíme tě, buď s námi svým Duchem jako zachránce, který zasáhne, když budeme na dně a nebude člověka na blízku. Prosíme tě, buď svým Duchem se všemi, kteří nám leží na srdci, když se nyní v tiché modlitbě za ně v Duchu přimlouváme... Prosíme, slyš naše prosby a proměňuj si nás, abychom chápali tvé odpovědi. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.*